



SLUŽBA JMÉNEM RANÁ PÉČE

Služba rané péče, speciálně pedagogické centrum a krizová linka pomáhají rodinám s dětmi zvládnout složitou životní situaci. Pro řadu rodičů je to služba zcela neocenitelná.

O rané péči

Raná péče je terénní sociální služba poskytovaná rodičům s dětmi do 7 let, které mají zdravotní postižení nebo jejichž vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Služba napomáhá při realizaci práva na vzdělání a výchovu dětí se zdravotním postižením, podporuje integraci těchto dětí i jejich rodin do společnosti. Služba umožňuje dítěti zůstat doma v jeho přirozeném prostředí, a představuje tak alternativu ústavní péče.

Zdravotní a sociální sekce Hospodářské komory hl. m. města Prahy má za cíl vytvářet i podporu zaměstnancům v jejich nelehkých životních situacích a pomoci jim překonávat ve spolupráci s odborníky nelehký životní úděl. Jednou z lidsky nejtěžších událostí je narození dítěte s postižením, kdy se celá rodina ocitá v situaci, která je nečekaná a náročná pro celý rodinný systém. Očekávaná radost a plánovaná perspektiva je většinou záhy zkalena obavami o život a zdraví dítěte, zátěží vyplývající z mnohem náročnější péče, pocity bezmoci a také bezradnosti z pomalu pokračujícího vývoje dítěte.

Pokud rodiče nezískají včas odbornou i lidskou podporu a pomoc s orientací v dané situaci, jsou vystaveni stresu, který může rodinu dlouhodobě poznamenat. K podobným službám patří právě raná péče.

Ti, kdo pečují o dítě se zdravotním postižením nebo závažnou diagnózou, se ocitají často ve velmi obtížné situaci. Trápí je obava o zdraví a budoucnost dítěte, jsou přetížení, scházejí jim potřebné informace a obvykle i finanční prostředky k zajištění potřebné péče nebo pomůček.



Na začátku je raná péče

Pracoviště poskytující ranou péči pomáhají rodinám, které pečují o děti se zdravotním postižením. Jedná se o převážně o terénní službu – vysokoškolsky vzdělané poradkyně dojíždějí pravidelně ke klientským rodinám přímo do jejich domovů, kde se děti i rodiče cítí nejlépe.

Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Poradkyně pomáhají rodičům vyrovnat se s neznámou situací, porozumět diagnóze dítěte, nečekat jen na další kontrolu u lékaře, ale aktivně vývoj svého dítěte podporovat. Společně s rodinou hledají vhodné způsoby této podpory, doporučují rodinám nejrůznější pomůcky a hračky, případně je mohou klientům i zapůjčit. Pracovnice rané péče jsou schopny podat rodičům dostupné informace z oblasti sociální a speciálně pedagogické a v případě potřeby poskytnout i krizovou intervenci. Raná péče provází rodinu nejdéle do sedmi let věku dítěte – ale i poté rodina s dítětem s postižením potřebuje speciální pomoc. A to už nejenom samo dítě a jeho rodiče, ale nejpozději od nástupu do školy i jeho učitelé, případně pedagogičtí asistenti. Kde ji mají hledat?

Role speciálně pedagogického centra

Školní docházka a později i studium mohou děti snadněji zvládat s pomocí školského poradenského zařízení – speciálně pedagogického centra. Jeho cílem je podporovat učitele a asistenty v porozumění tomu, co jejich žáci vzhledem k co nejlepšímu využití svých schopností potřebují. Je ideální, když přechod z rané péče do speciálně pedagogického centra je postupný. Obě služby se mohou po nějakou dobu překrývat – raná péče podpoří rodiče v období hledání vhodného zařízení pro dítě s postižením a speciálně pedagogické centrum se postará o nástup dítěte a metodické vedení pedagogů, kteří se

Nezisková organizace EDA cz, z. ú.

Je oporou rodinám dětí se zrakovým a kombinovaným postižením v raném věku. Poskytuje odbornou službu rané péče, poradenství a psychologickou oporu rodinám ve čtyřech krajích České republiky – na území Hlavního města Prahy, Středočeského, Pardubického a části Ústeckého kraje. Služby jsou poskytovány v domácím prostředí, kde se dítě i rodiče cítí nejlépe. Téměř tři roky provozujeme první celorepublikovou krizovou Linku EDA (tel. 800 40 50 60), která je určena všem pečujícím (rodičům, blízkým, odborníkům), kterých se týká téma dětí se závažnou diagnózou, po těžkém úrazu nebo s postižením. Organizace je členem APRP (Asociace pracovníků v rané péči) a AVPO (Asociace veřejně prospěšných společností). EDA je rovněž držitelem značky „SPOLEHLIVÁ veřejně prospěšná organizace“. Organizace EDA získala na půdě Senátu ČR 3. listopadu 2015 ocenění za nejlepší neziskovou organizaci Neziskovka roku 2015. Více podrobností najdete na www.eda.cz.

musí naučit respektovat jeho speciální potřeby, například vzhledem k omezeným možnostem zrakového vnímání.

EDA – komplexní nabídka rodinám dětí s postižením zraku

Takto provázané služby poskytuje nezisková organizace EDA (www.eda.cz), která je oporou rodinám dětí se zrakovým a kombinovaným postižením už téměř 30 let. Od doby svého vzniku poskytuje odbornou službu rané péče – instruktorky zrakové stimulace provádějí posouzení zrakových funkcí dítěte a navrhnou zrakovou stimulaci, poradkyně rané péče pak pomáhají při terénních konzultacích v rodinách rozvíjet zrakové a další dovednosti dětí pomocí hry a zároveň poskytují psychologickou oporu a odborné poraden-

ství jejich rodičům. Ročně poskytně z EDY uskuteční téměř 1200 konzultací v rodinách ve čtyřech krajích České republiky – na území Hlavního města Prahy, Středočeského, Pardubického a části Ústeckého kraje. Před několika lety se EDA rozhodl zřídit také Speciálně pedagogické centrum EDA, které svou podporu nabízí rodinám školáků a studentů se zrakovým a kombinovaným postižením, a to takovým způsobem, aby podpora při vzdělávání dětí nebyla jen formální, „papírová“, ale aby opravdu pomohla dětem vyrovnat se s důsledky jejich handicapu.

Linka EDA pomáhá v krizi všem pečujícím

Další službou, kterou EDA poskytuje, je krizová Linka EDA

800 40 50 60, určená všem osobám pečujícím o děti po těžkém úrazu, se závažnou diagnózou nebo s jakýmkoli postižením. Na pracovníky Linky EDA se mohou bezplatně a anonymně obracet volající z celé České republiky, a to každý pracovní den mezi 9. a 15. hodinou. Za dobu své existence pomohla téměř 2000 rodinám, které se ocitly v těžké životní situaci. Kromě telefonické linky je k dispozici chat a e-mail linka@eda.cz. Chatování je vhodné pro zájemce, kteří preferují písemné vyjádření nebo nemohou komunikovat hlasem.

Aplikace EDA PLAY – rozšíření nabídky pomůcek pro rozvoj zraku

Využívání didaktických aplikací na tablety je v současné době u běžné dětské populace velmi rozšířené. Na potřeby dětí se zrakovým postižením reagovali odborníci na stimulaci zraku a rozvoj zrakových dovedností z EDY vývojem aplikací EDA PLAY. Čtyři speciální aplikace pomáhají trénovat zrak a jemnou motoriku a jsou vytvořeny na míru dětem s různými zrakovými vadami. „Aplikace si stáhlo již několik tisíc lidí jak z České republiky, tak ze zahraničí. Všechny čtyři aplikace mají anglickou jazykovou mutaci. Aplikace jsou oblíbené u dětí i pedagogů a mají pozitivní

recenze z řad odborníků,” uvádí Markéta Skalická, odborná garantka EDA PLAY.

Výzkum o rané péči a zraku

Z aktuálního průzkumu o rané péči a zraku vyplynulo, že povědomí o rané péči u populace České republiky aktuálně dosahuje 28%, což je dosud nejvyšší zaznamenaný výsledek. Z výzkumu se dále dozvídáme, že skoro polovina populace si myslí, že zrak lze zlepšit i jinak než pomocí operace (například tréninkem). Zároveň se 55% lidí (mezi nimi častěji ženy a vzdělanější osoby) domnívá, že je možné provést vyšetření zraku již u miminka. Na otázky agentury IPSOS odpovídalo celkem 1 004 respondentů ve věku 18 - 65 let pomocí online dotazníkového šetření v květnu roku 2017.

Tazatelé také zjišťovali, zda tázaná osoba ví, na koho se obrátit v případě postižení zraku u dětí. Pouze 8% lidí odpovědělo, že ano. Tito dotazovaní pak nejčastěji uváděli charitativní organizace nebo konkrétní osoby, které se ranou péčí zabývají. Dalším zjištěním bylo, že v případě těžkých životních situací mají lidé tendenci obracet se pro pomoc především na svou rodinu. Kdyby se jim však narodilo dítě s postižením, vyhledali by pomoc specializovaného lékaře.

„Vážíme si výsledku výzkumu o rané péči, jsme rádi, že povědomí o této službě ve společnosti roste. Dlouhodobě narůstá počet klientských rodin, které našich služeb využívají. I přes tento nárůst je třeba stále intenzivněji informovat veřejnost o možnostech péče o děti s postižením zraku. Proto i nadále pokračujeme v osvětě, rozšiřujeme povědomí občanů o službě rané péče jak prostřednictvím propagačních materiálů, mediálních kampaní a osvětových akcí, tak i účastí na kongresech a mezinárodních konferencích. Cílem na další období je soustavné zvyšování kvality našich služeb; plánujeme také další inovace aplikací EDA PLAY a nové úkoly v těchto hrách,” říká ředitelka organizace EDA Petra Mžourková.

Text: PhDr. Lenka Dobešová,
PR specialista EDA cz, z. ú.
Foto: archiv

Mgr. Martin Stolín, Ph.D.



- předseda Zdravotní a sociální sekce HKP
- od roku 2012 rozhodce Rozhodčího soudu v Praze
- viceprezident Klubu personalistů ČR
- ve své podnikatelské činnosti se věnuje řízení zdravotnického zařízení a agentuře práce se specializací na řešení legislativní souvislosti plnění povinného podílu zaměstnávání OZP
- je provozovatelem portálu www.praceozp.cz



PhDr. Lenka Dobešová

Vystudovala humanitně zaměřené Karlínské gymnázium v Praze 8 a poté teorii umění a kultury na Filozofické fakultě UK, kde získala i doktorát. Má blízko k organizacím poskytujícím sociální služby, pro které několik let dělala dobrovolníka. S organizací EDA spolupracuje tři roky, oceňuje na ní její poslání, zaměření a upřímné lidi, kteří v ní pracují. Součástí její práce PR specialistky je propagovat organizaci EDA v médiích. Úzce spolupracuje s neziskovou organizací Taneční aktuality.



HOSPODÁŘSKÁ KOMORA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

- vzdělávání podnikatelů i jejich zaměstnanců
- podpora podnikání
- ekonomické hodnocení firem - Rating MSP
- podpora cestovního ruchu - Praha technická
- podpora učňovského školství
- zahraniční vztahy
- fondy EU
- podpora exportu

HOSPODÁŘSTVÍ

KONKURENCESCHOPNOST

PODNIKÁNÍ